

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **P. P.**, proti žalované: **Policie České republiky, Obvodní ředitelství policie Praha II**, se sídlem Na Bělidle 5, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 8. 2012, čj. ORII-16052-8/ČJ-2012-001213, o kasačních stížnostech žalobce proti usnesením Městského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2012, čj. 2 A 57/2012 – 38 a čj. 2 A 57/2012 – 39,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnosti **se zamítají.**
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.
- III.** Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Stěžovateli byla v blokovém řízení ze dne 15. 5. 2009, čj. ORII-12448/PŘ-2009-001213, uložena pokuta ve výši 500 Kč za přešůpek podle § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přešůpcích, ve znění pozdějších přešůpisů.

2. Rozhodnutím ze dne 15. 8. 2012, čj. ORII-16052-8/ČJ-2012-001213, žalovaná zamítla žádost žalobce o obnovu blokového řízení.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze a zároveň požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o žalobě. Usneseními ze dne 23. 10. 2012, čj. 2 A 57/2012 – 38 a čj. 2 A 57/2012 – 39, městský soud nevyhověl těmto žádostem.

4. Městský soud připomněl, že podle § 69 s. ř. s. je pasivně legitimován správní orgán, který vydal rozhodnutí v posledním stupni. Žalovaná však vydala rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení jako správní orgán prvního stupně. Žalobce předložil městskému soudu rovněž kopii usnesení ze dne 7. 9. 2012, čj. KRPA-46048-4/ČJ-2012-0000PZ, kterým Odbor služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy (dále jen „krajské ředitelství“) nevyhověl žádosti žalobce o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 6 správního řádu. Krajské ředitelství tedy k odvolání žalobce nepřezkoumalo rozhodnutí žalované, ale rozhodovalo o návrhu žalobce na uplatnění opatření proti nečinnosti žalované. Krajské ředitelství nevyhovělo této žádosti, protože žalovaná již ve věci rozhodla.

5. Městský soud dovodil, že žaloba nemůže být úspěšná ze dvou důvodů: (1) směřuje proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a (2) obnova blokového řízení je z povahy věci vyloučena, protože podmínkou blokového řízení je souhlas účastníka se zjištěním přestupku a uložení sankce (srov. rozsudek ze dne 6. 2. 2008, čj. 3 As 58/2007 – 117, všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Městský soud proto zamítl žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že u žalobce nebyly splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, městský soud zamítl i žádost o ustanovení zástupce (§ 35 odst. 8 s. ř. s.).

III.

6. Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesením městského soudu kasačními stížnostmi shodného obsahu.

7. V úvodu kasačních stížností stěžovatel požádal o ustanovení zástupce pro řízení před Nejvyšším správním soudem. Dále vyjádřil nesouhlas s průběhem blokového řízení, v němž mu byla „proti jeho vůli, v nouzi a pod nátlakem“ uložena pokuta ve výši 500 Kč. Stěžovatel tvrdil, že žádný blok nepodepsal ani neobdržel. Dále se domníval, že v rámci obnoveného řízení bude vyslechnut on sám i příslušní policisté. Pokud se tak nestalo, lze důvodně pochybovat o nezákonnosti tohoto postupu. Stěžovatel byl přesvědčen, že soudu dostatečně jasně sdělil svůj nesouhlas s argumentací policistů. Teprve v průběhu obnovy řízení žalobce zjistil, že mu byla uložena pokuta rovněž za „jízdu bez pásu“.

8. Stěžovatel zpochybnil pravost svého podpisu na bloku a uvedl, že policisté nesdělili a nezaznamenali způsob měření rychlosti vozidla stěžovatele ani popis události. Řízení v této věci nebylo spravedlivé, při uložení blokové pokuty došlo ke zneužití pravomoci veřejných činitelů.

9. Podle stěžovatele lze pochybovat o tom, zda soud zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Napadená usnesení jsou v rozporu se zákonem, městský soud nesprávně posoudil „otázku rozsahu dokazování“. Dále stěžovatel citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, čj. 6 As 49/2003 – 46.

10. V podání ze dne 26. 1. 2013 stěžovatel tvrdil, že byl podroben nevhodnému zacházení ze strany policistů za účelem zjištění, zda u sebe nemá návykové látky. Dále stěžovatel připustil, že podal žalobu až dne 20. 9. 2012, byť údajně spáchal přestupek již dne 21. 5. 2009. Tuto skutečnost odůvodnil tím, že „byl zjištěn v době mého protizákonného a protiústavního věznění nařízené v rozporu s mými lidskými právy“. Závěrem stěžovatel zdůraznil, že není zřejmé, jak policisté zjistili, že řídil vozidlo nepřipoután bezpečnostním pásem, pokud jeho vozidlo mělo tmavá skla.

IV.

11. Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.1

12. Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasačních stížností.

13. Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek za řízení o kasačních stížnostech [§ 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a položka 19 Sazebníku poplatků, který tvoří přílohu tohoto zákona]. Nejvyšší správní soud však přihlédl k povaze rozhodnutí, proti kterým kasační stížnosti směřují, tedy usnesení o neustanovení zástupce a usnesení o neosvobození od soudních poplatků pro řízení před městským soudem. Již v rozsudku ze dne 28. 4. 2004, čj. 6 Azs 27/2004 – 41, přitom zdejší soud vyslovil, že „[s] obledem na povahu rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení, jebož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení, které bylo následkem nesplnění právě této povinnosti ze strany stěžovatele, tedy povinnosti zaplatit soudní poplatek. Nejvyšší správní soud se proto po zvážení všech okolností případu postavil na stanovisko, že opětovné nesplnění této povinnosti nelze považovat za překážku, jež by bránila posouzení kasační stížnosti a vydání meritorního rozhodnutí.“

14. Stěžovatel dále nebyl v řízení o kasačních stížnostech zastoupen advokátem (*a contrario* § 105 odst. 2 s. ř. s.). Jak bylo uvedeno shora, stěžovatel požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasačních stížnostech. Vzhledem k povaze nyní posuzované věci (tj. kasačním stížnostem směřujícím proti usnesení o neustanovení zástupce a usnesení o neosvobození od soudních poplatků) Nejvyšší správní soud netrval na zastoupení stěžovatele advokátem, aby předešel řetězení řešeného problému. Zastoupení advokátem tudíž v daném řízení není nutné a Nejvyšší správní soud o žádosti stěžovatele samostatně nerozhodl (srov. usnesení ze dne 23. 2. 2012, čj. 1 As 147/2011 – 202, nebo rozsudek ze dne 28. 7. 2011, čj. 8 As 65/2010 – 106).

V.2

15. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnosti v mezích jejich rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadená rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

16. Kasační stížnosti nejsou důvodné.

17. Nejvyšší správní soud předně připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou. § 106 odst. 1 s. ř. s. ukládá stěžovateli povinnost označit, v jakém rozsahu a z jakých skutkových a právních důvodů napadá rozhodnutí krajského soudu a proč jej považuje za nezákonné. Je tedy na stěžovateli, aby vymezil rozsah i obsah soudního přezkumu. Činnost kasačního soudu je ohraničena takto vymezeným rámcem s výjimkou vad, k nimž soud přihlíží z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., srov. např. rozsudek ze dne 29. 12. 2010, čj. 8 Afs 31/2010 – 34).

18. Dále je třeba zdůraznit, že kasační stížnost je opravný prostředek proti rozhodnutí krajského soudu, a tedy i stížní námitky, jimiž se Nejvyšší správní soud zabývá (§ 103 odst. 1 s. ř. s.), se vždy odvíjejí od tvrzeného pochybení soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 6. 2008, čj. 8 Afs 4/2007 – 72, nebo ze dne 24. 7. 2008, čj. 8 Afs 104/2007 – 101). V posuzované věci stěžovatel brojil proti usnesením městského soudu, kterými byly zamítnuty jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Relevantní námitky stěžovatele tedy mohly směřovat pouze proti těmto rozhodnutím.

19. Stěžovatel uplatnil řadu stížních námitek, jimiž ovšem brojil především proti blokovému řízení, v němž mu byla uložena pokuta za porušení zákona o přestupcích, a proti rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho žádost o obnovu blokového řízení. Stížní námitky se tedy v zásadě

míjely se shora vymezeným předmětem tohoto řízení a věci posuzované Nejvyšším správním soudem.

20. Městský soud navíc správně mj. zmínil, že žalovaná rozhodnutím čj. ORII-16052-8/ČJ-2012-001213 zamítla žádost stěžovatele o obnovu blokového řízení. Podle § 100 odst. 6 správního řádu žadatel o obnovu řízení může podat proti rozhodnutí, jímž se zamítá žádost o obnovu řízení, odvolání. Žalovaná řádně poučila stěžovatele o možnosti podání opravného prostředku. Z obsahu spisu ani z tvrzení stěžovatele však není zřejmé, že stěžovatel odvolání podal. Taková situace ovšem vede k nepřipustnosti žaloby podle § 68 písm. a) s. ř. s. Pokud stěžovatel odvolání proti rozhodnutí žalované podal, měl brojit žalobou proti rozhodnutí o odvolání, nikoliv proti rozhodnutí žalované. Stěžovatel však tímto způsobem nepostupoval. Městský soud proto správně uzavřel, že žalovaná rozhodovala v posuzované věci jako správní orgán prvního stupně, a nebyla tudíž pasivně legitimována (*a contrario* § 69 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že stěžovatel brojil žalobou proti rozhodnutí správního orgánu, proti kterému je přípustné odvolání, neúspěšnost žaloby byla nepochybně jednoznačná a okamžitě zjiřitelná.

21. Za dané situace a se závěry, na něž lze pro stručnost odkázat, městský soud správně zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků. Proto také nebylo nutné zjišťovat a zkoumat majetkové poměry stěžovatele (viz např. rozsudek ze dne 5. 5. 2010, čj. 1 As 24/2010 – 193). S ohledem na neosvobození od soudních poplatků městský soud také nemohl ustanovit stěžovateli zástupce pro řízení o žalobě.

22. Zbývá dodat, že městský soud považoval žalobu za zjevně neúspěšnou také proto, že obnova blokového řízení je z povahy věci vyloučena. Tomuto závěru zdejší soud nepřisvědčil, nicméně z důvodů, které nastaly po rozhodnutí městského soudu. Usnesením ze dne 12. 3. 2013, čj. 1 As 21/2010 – 65, totiž rozšířený senát Nejvyšší správního soudu vyslovil, že obnova blokového řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu je možná v případě, že žadatel neudělil souhlas s uložením pokuty v blokovém řízení. Ačkoliv tím jeden z důvodů, pro které městský soud považoval žalobu za zjevně neúspěšný návrh, neobstál, druhý důvod k vyslovení takového závěru stačil.

23. Nejvyšší správní soud neshledal napadená usnesení městského soudu nezákonnými, proto kasační stížnosti zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

24. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasačních stížnostech (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalované, již by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. března 2013

JUDr. Jan Passer
předseda senátu